

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 1P/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115207170
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2015:1115207170.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave pred samosudkyňou Mgr. Patríciou Železníkovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú F. N., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matky Bc. N. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. 9, XXX XX Z. a otca neuvedeného, o nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e maloletej F. N., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - pobyt v X. centre Y. Y. so sídlom M. XX, XXX XX Y. Y. na obdobie do 31.08.2015.

Súd návrh X. centra Y. Y. na určenie výživného matke z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 11.03.2015 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny na nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorého súd dočasne umiestni maloletú F. N., nar. XX.XX.XXXX do X. centra Y. Y.. E. sa návrhom vo veci samej domáhal nariadenia výchovného opatrenia nad maloletou F. N. spočívajúcom v nariadení pobytu maloletej v X. centre M. XX, Y. Y..

Návrh odôvodnil tým, že matka maloletej, N. N. na Oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uviedla, že u maloletej sa v poslednej dobe výrazne prejavujú poruchy správania, túla sa po nociach, stýka sa s nevhodnou partiou dospelých ľudí, u ktorých prespáva a požíva s nimi alkoholické nápoje. Prejavy narušených vzťahov a opakované konfliktné situácie v rodine vyplývajúce z problémového správania maloletej F. sa matka opakovane snažila riešiť na Odbore sociálnych vecí a rodiny. Je zjavné, že maloletá matku prestala rešpektovať, svojvoľne bez jej vedomia sa zdržiavala aj niekoľko dní na neznámom mieste. Matka opakovane nahlasovala jej nezvestnosť na Okresnom riaditeľstve PZ na Sasinkovej ul. 23 v Bratislave. Z doterajšej spolupráce s rodinou vyplýva, že vzťahy medzi matkou a maloletou F. boli korektné iba do doby, kým sa nezrušila ústavná starostlivosť nad maloletou. V návrhu ďalej uviedli, že Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri výkone plánu výchovného opatrenia požiadal o spoluprácu akreditovaný subjekt Linku detskej istoty pri UNICEF-e. Maloletá F. sa spolu s matkou zúčastňovala psychologického poradenstva v súvislosti so vzniknutými situáciami v rodine a zároveň navštevovali v UNICEF-e komunitné stretnutie s programom posilňovania komunikačných zručností medzi matkou a maloletou. Za účelom posilňovania lepšej komunikácie sociálny kurátor stanovil F. ďalšie termíny výchovných pohovorov, na ktorých upozornil maloletú F., že

ak naďalej budú pretrvávajúť vážne výchovné problémy, a to hlavne úteky z domu, túlanie sa v nočných hodinách, neustále porušovanie pravidiel, nerešpektovanie príkazov povolených vychádzok matkou, sociálny kurátor navrhne iné účinnejšie výchovné opatrenie. Dňa 02.03.2015 maloletá F. odišla z domu o 13.00 hod. na terapiu k psychologičke do UNICEF-u, kde ale nedošla. Matka maloletej podala oznámenie o nezvestnosti maloletej F. na OR PZ v Bratislava I, Obvodnom oddelení PZ Bratislava. Počas jarných prázdnin maloletá F. bola zo siedmich dní doma iba jeden deň. Od septembra 2014 sa maloletá F. pripravuje prvým rokom na svoje budúce povolanie na M. učebný odbor N.. Z hodnotenia školy zo dňa 22.12.2014 vyplýva, že maloletá má nesystematickú prípravu školských povinností, v prvom polroku nepospela zo štyroch predmetov. B. správania maloletej sú na úrovni primeranej jej veku. Je veľmi aktívna, zúčastňuje sa na všetkých školských aktivitách. Dochádzka na vyučovanie je dobrá. V kolektíve je maloletá veľmi obľúbená. S úctou sa správa k svojim učiteľom a taktiež na odbornom výcviku voči majstrom. Napriek tomu, že škola hodnotí správanie maloletej za dobré, v domácom prostredí naďalej pretrvávajú úteky z domu a následné hlásenia o nezvestnosti.

Uznesením č.k. 1P/39/2015- 29 zo dňa 18.03.2015 začal súd konanie aj bez návrhu o nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou - pobyt v X. centre, M. XX, Y. Y..

Uznesením č. k. 1P/39/2015-31 zo dňa 25.03.2015 súd maloletú F. N., nar. XX.XX.XXXX dočasne umiestnil do X. centra Y. Y. a uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zabezpečiť okamžité odovzdanie maloletej F. N. X. centru Y. Y. so sídlom M. XX, XXX XX Y. Y..

Kolízny opatrovník odporučil nariadiť výchovné opatrenie maloletej, a to podrobenie sa pobytu v X. centre.

Matka maloletej súhlasila s nariadením výchovného opatrenia - pobytu maloletej v diagnostickom centre na obdobie do 31.08.2015.

Súd vo veci vykonal dokazovanie obsahom návrhu, rodným listom maloletej, vyjadrením matky, vyjadrením kolízneho opatrovníka, správou z UNICEF-u zo dňa 05.03.2015, správou Strednej odbornej školy zo dňa 20.03.2015, správou z pobytu maloletej v X. centre Y. Y. zo dňa 23.04.2015, návrhom X. centra Y. Y. na určenie výživného zo dňa 20.04.2015, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 1P/13/2014 a 1P/153/2012, ako aj ostatnými listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Maloletá F. N. bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 1P/153/2012-78 zo dňa 27.02.2013, právoplatného dňa 15.03.2013, ktorým súd nariadil ústavnú starostlivosť umiestnená v zariadení X. domov Z., U. XX, Z.. Súčasne bola matka maloletej tým istým rozsudkom zaviazaná platiť výživné na maloletú vo výške 70,- Eur mesačne. Dôvodom pre nariadenie ústavnej starostlivosti bolo, že výchovné opatrenie nariadené maloletej a matke - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu a nariadený dohľad nad výchovou maloletej nevedli k dlhodobej náprave a u maloletej došlo k opätovnému zhoršeniu správania. Aj napriek umiestneniu maloletej v krízovom centre sa správanie maloletej nezlepšilo a je naďalej hodnotené ako problémové. Z rozhovoru s maloletou vyplynulo, že sama maloletá by chcela byť umiestnená v detskom domove. Zo znaleckého posudku súd zistil, že matka maloletej netrpí žiadnym vážnym duševným ochorením a je schopná zabezpečovať nepretržitú riadnu výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa. Súd mal v tom čase za preukázané, že výchova maloletej v rodinnom domácom prostredí je ťažko zvládnuteľná kvôli pretrvávajúcim a ťažko odstrániteľným poruchám správania maloletej. V záujme maloletej F. je preto potrebné jej umiestnenie do detského domova, v ktorom bude maloletá pod zvýšenou kontrolou zodpovedných pracovníkov a kde bude mať režim.

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 1P/13/2014-23 zo dňa 26.03.2014, právoplatným dňa 04.04.2014 súd zrušil ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletou F. N., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 1P/153/2012-78 zo dňa 27.02.2013, nad výchovou maloletej F. nariadil výchovné opatrenie - dohľad a zároveň konanie o zníženie výživného zastavil. Dôvodom pre zrušenie ústavnej starostlivosti a nariadenia výchovného opatrenia - dohľadu bolo, že zistenie, že vzťahy medzi matkou a dcérou sa upravili a maloletá matku rešpektovala. Matka na vzťahu s dcérou pracovala za pomoci odborníkov. Maloletá F. chodila na návštevy domov pravidelne a počas jej pobytov v domácom prostredí neboli vážnejšie výchovné problémy. Maloletá svojou výpoveďou potvrdila, že súhlasí so zrušením

ústavnej starostlivosti, uvedomila si, že doma jej je najlepšie a má snahu zmeniť svoje správanie a študovať na M. odbornej škole.

Z vyjadrenia matky vyplynulo, že s maloletou má výchovné problémy, maloletá ju nerešpektuje. Matka je pripravená vždy pomôcť a poskytnúť potrebné zázemie svojej dcére, avšak s nariadením výchovného opatrenia matka súhlasí a verí, že sa maloletá z pobytu v diagnostickom centre poučí, uvedomí si svoje pochybenia a bude mať snahu ich napraviť.

Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplynulo, že na nariadení výchovného opatrenia trvá, nakoľko zlyhali všetky opatrenia sociálnoprávnej ochrany a spolupráci s rodinou. Maloletá neprejavuje dostatočný záujem o školu, v ktorej napriek vyjadreniu školy o primeranom správaní na pol roka prepadla zo štyroch predmetov. Uviedol, že je v záujme maloletej, aby súd nariadil výchovné opatrenie s následným prehodnotením a možnosťou jeho predĺženia.

Zo správy UNICEF-u zo dňa 05.03.2015 vyplynulo, že od začiatku spolupráce s rodinou sa ako najväčší problém ukazujú opakované úteky maloletej z domu. Uviedli, že napriek poskytnutým službám rodine nedošlo k pozitívnemu upraveniu správania maloletej.

Zo správy Strednej odbornej školy zo dňa 20.03.2015 vyplynulo, že maloletá je v školskom roku 2014/2015 žiačkou 1. ročníka študijného odboru N.. Podľa vyjadrenia triednej učiteľky R. L. B. dochádzka maloletej na vyučovanie bola dobrá. Uviedla, že od začiatku 1. polroku maloletá vymeškala na teoretickom vyučovaní 42 hodín zo zdravotných dôvodov a na odbornom vyučovaní cca 30 hodín. Od začiatku 2. polroku maloletá nechýbala v škole. Po jarných prázdninách sa do školy nevrátila.

Zo správy z pobytu maloletej v X. centre Y. Y. zo dňa XX.XX.XXXX vyplynulo, že maloletá bola dňa 09.04.2015 umiestnená do zariadenia a zaradená do 4. diagnostickej triedy. V škole vystupuje sebavedome, je nesebakritická, na kritiku reaguje podráždene. Štylizuje sa do chlapčenskej role a prezentuje sa tak aj medzi dievčatami, je to pre ňu určitá forma obrany, za ktorou skrýva neistotu a prežívané emócie. Maloletá do kolektívu veľmi dobre zapadla, ale záujem o kmeňovú školu a vzdelávanie neprejavuje.

Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu

- a) pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) pobyt v špecializovaných zariadeniach najdlhšie na šesť mesiacov,

c) pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých.

Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 6 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázanú potrebu nariadenia výchovného opatrenia - pobytu maloletej v X. centre Y. Y. so sídlom M. XX, XXX XX Y. Y. na obdobie do 31.08.2015, a to vzhľadom na problémové správanie maloletej, jej nezáujem o školu, úteky z domu a potrebu kontroly správania sa maloletej. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 11.03.2015 vyplynulo, že doteraz uložené výchovné opatrenia nad maloletou podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine nevedli k náprave a neboli dostatočne účinné. Matka maloletej nezvláda, preto s pobytom maloletej v diagnostickom centre na obdobie do 31.08.2015 súhlasila. Súd mal za preukázané, že nariadenie výchovného opatrenia - pobyt maloletej v diagnostickom centre podľa ods. 3 citovaného ustanovenia zákona je opodstatnené a zákonné. V rámci vykonaného dokazovania súdom bolo do spisu doložené osobné hodnotenie maloletej vykonané Strednou odbornou školou, jej triednou učiteľkou R.. L. B., z ktorého vyplynulo, že maloletá od začiatku 2. polroku vymeškala na teoretickom vyučovaní 42 hodín zo zdravotných dôvodov a na odbornom vyučovaní 30 hodín a jej domáca príprava nie je dostatočná. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že je v záujme maloletej, aby jej bol na obdobie do 31.08.2015 určený pobyt v zariadení, ktoré plní úlohu odbornej diagnostiky. Za pomoci odborného vedenia a pôsobenia v predmetnom diagnostickom centre sa počas uvedeného obdobia môžu jej poruchy správania odstrániť. Vychádzajúc z obsahu podaných správ, vyjadrenia matky a kolízneho opatrovníka súd nariadil maloletej výchovné opatrenie formou jej pobytu v diagnostickom centre.

Dňa 23.04.2015 bol súdu doručený návrh X. centra Y. Y. na určenie výživného matke. Návrh odôvodnili tým, že maloletá bola dňa 09.04.2015 prijatá do diagnostického centra a matke maloletej nebola upravená úhrada nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletemu dieťaťu výživné.

Vychádzajúc z ustanovenia § 81 ods. 1 Zákona o rodine, keďže v tomto prípade súd uložil maloletej výchovné opatrenie a nie ochrannú výchovu, neprichádzalo do úvahy, aby upravoval vyživovaciu povinnosť matky maloletej. Navyše úhradu nákladov za pobyt nemožno stotožňovať s výživným na maloleté dieťaťa. Súd v rozhodnutí neupravil rozsah vyživovacej povinnosti matky, ani neuložil povinnosť matky platiť dieťaťu výživné k rukám zariadenia, nakoľko takéto rozhodnutie nemá oporu v zákone. Z týchto dôvodov nebola matka maloletej zaviazaná na platenie výživného v prospech diagnostického centra a súd návrh diagnostického centra na určenie výživného matke zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v 3 vyhotoveniach, na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup sudu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.